

LV

LV

LV



EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 24.8.2009  
COM(2009) 431 galīgā redakcija

Priekšlikums

**PADOMES LĒMUMS,**

**ar ko pagarina laikposmu to pasākumu piemērošanai, kas paredzēti  
Lēmumā 2007/641/EK par apspriežu pabeigšanu ar Fidži Republiku saskaņā ar ĀKK  
un EK partnerattiecību nolīguma 96. pantu un Attīstības sadarbības instrumenta  
37. pantu**

## **PASKAIDROJUMA RAKSTS**

1. Pēc 2006. gada decembra militārā apvērsuma notika apspriedes saskaņā ar pārskatītā Kotonū nolīguma 96. pantu. To rezultātā 2007. gada aprīlī tika pieņemtas apņemšanās par cilvēktiesībām, demokrātijas principiem un tiesiskumu. Lai nodrošinātu zināmu vienlaicīguma pakāpi starp pieņemto apņemšanos ievērošanu no Fidži puses un attīstības sadarbību, Padome 2007. gada 1. oktobrī izlēma par Fidži atbilstīgiem pasākumiem. Pieņemtās apņemšanās, atbilstīgie pasākumi un uzlabotais politiskais dialogs ar Fidži iepriekš ir bijuši nozīmīgi, īpaši attiecībā uz tiesiskuma un cilvēktiesību aizsardzību un veicināšanu Fidži.
2. Tomēr 10. aprīlī Fidži prezidents atcēla Konstitūciju, atlaida visus tiesnešus un paziņoja, ka vēlēšanas notiks vēlākais 2014. gada septembrī. Tādējādi Fidži vienpusēji neizpildīja galvenās apņemšanās, kuru ievērošanu tā Eiropas Savienībai solīja 2007. gada aprīlī. Tas notika nākamajā dienā pēc tam, kad Apelācijas tiesa par nelikumīgu pasludināja militārpersonu vadītās valdības izveidi pēc 2006. gada apvērsuma. Turklāt Fidži ir ārkārtas stāvoklis, un vārda brīvība ir būtiski ierobežota.
3. Pēc nelabvēlīgajiem notikumiem 2009. gada Lieldienās ES prezidentūra ES vārdā 2009. gada 22. aprīlī izdeva paziņojumu, kurā pausta nožēla par jaunāko notikumu attīstību. Tam sekoja komisāra *Louis Michel* 2009. gada 15. maija paziņojums par to, ka ir anulēts 2009. gada piešķirums Fidži cukura nozarei.
4. Pašlaik spēkā esošā lēmuma pārskatīšana, kura termiņš ir 2009. gada 1. oktobris, sakrīt ar Apvienoto Nāciju Organizācijas un Sadraudzības kopīgo starpniecības iniciatīvu, kuru ES pilnībā atbalsta, bet kura pašlaik ir apturēta.
5. Pagaidu premjerministrs nesen ir iesniedzis reformu un vēlēšanu plānu. Lai gan plāns pašreizējā redakcijā nav pietiekams, var būt lietderīgi iesaistīties dialogā par to un apsvērt, vai tas var kalpot par pamatu jaunām apspriedēm.
6. Ņemot vērā iepriekšminētos apsvērumus, Komisija šajā posmā var tikai ierosināt pašreizējās politikas termiņa pagarinājumu.
7. Tāpēc Komisija ierosina Padomei pagarināt pašreizējā lēmuma darbības laiku vēl par 6 mēnešiem – līdz 2010. gada 31. martam.
8. Vēl viens ierosinātais pasākums ir pievienotajā vēstulē prezidentam *Iloilo* informēt Fidži, ka ES ir apņēmusies turpināt uzlaboto politisko dialogu un ka nav izslēgta iespēja rīkot jaunas apspriedes saskaņā ar ĀKK un EK partnerattiecību nolīguma 96. pantu un Attīstības sadarbības instrumenta 37. pantu.
9. Lēmums būtu regulāri jāpārskata.

### **Secinājums**

10. Ņemot vērā iepriekš minēto, Padome tiek aicināta pieņemt pievienoto priekšlikuma projektu Padomes lēmumam, ar ko pagarina laikposmu atbilstīgo pasākumu piemērošanai pret Fidži Republiku.

## Priekšlikums

### **PADOMES LĒMUMS,**

**ar ko pagarina laikposmu to pasākumu piemērošanai, kas paredzēti  
Lēmumā 2007/641/EK par apspriežu pabeigšanu ar Fidži Republiku saskaņā ar ĀKK  
un EK partnerattiecību nolīguma 96. pantu un Attīstības sadarbības instrumenta  
37. pantu**

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā ĀKK un EK partnerattiecību nolīgumu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas noslēgts 2000. gada 23. jūnijā Kotonū<sup>1</sup> un pārskatīts Luksemburgā 2005. gada 25. jūnijā<sup>2</sup> (turpmāk "ĀKK un EK partnerattiecību nolīgums"), un jo īpaši tā 96. pantu,

ņemot vērā Iekšējo nolīgumu starp dalībvalstu valdību pārstāvjiem Padomes sanāksmē par pasākumiem, kas jāveic, un procedūrām, kas jāievēro, lai īstenotu ĀKK un EK partnerattiecību nolīgumu<sup>3</sup>, un jo īpaši tā 3. pantu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1905/2006, ar ko izveido finanšu instrumentu sadarbībai attīstības jomā<sup>4</sup>, un jo īpaši tās 37. pantu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Nav ievēroti ĀKK un EK partnerattiecību nolīguma 9. pantā minētie svarīgākie elementi.
- (2) Nav ievērotas Attīstības sadarbības instrumenta 3. pantā minētās vērtības.
- (3) Saskaņā ar ĀKK un EK partnerattiecību nolīguma 96. pantu un Attīstības sadarbības instrumenta 37. pantu 2007. gada 18. aprīlī sākās oficiālas apspriedes ar ĀKK valstīm un Fidži Republiku, kuru laikā Fidži iestādes pieņēma īpašas apņemšanās, lai novērstu Eiropas Savienības norādītās problēmas un īstenotu šīs apņemšanās.

---

<sup>1</sup> OV L 317, 15.12.2000., 3. lpp.

<sup>2</sup> OV L 287, 28.10.2005., 4. lpp.

<sup>3</sup> OV L 317, 15.12.2000., 376. lpp.

<sup>4</sup> OV L 378, 27.12.2006., 41.-71. lpp.

- (4) Ir veikti daži būtiski pasākumi, kas skar dažas iepriekšminētās apņemšanās; tomēr vēl ne tikai ir jāīsteno nozīmīgas apņemšanās attiecībā uz ĀKK un EK partnerattiecību nolīguma svarīgākajiem elementiem un Attīstības sadarbības instrumentu, bet pēdējā laikā ir bijuši arī nozīmīgi regresīvi notikumi vairāku galveno apņemšanos sakarā<sup>5</sup>.
- (5) Padomes 2007. gada 1. oktobra Lēmums 2007/641/EK par apspriežu pabeigšanu ar Fidži Republiku saskaņā ar ĀKK un EK partnerattiecību nolīguma 96. pantu un Attīstības sadarbības instrumenta 37. pantu zaudē spēku 2009. gada 1. oktobrī; ir lietderīgi pagarināt tā spēkā esību,

IR NOLĒMUSI ŠĀDI.

### *1. pants*

Padomes Lēmumu 2007/641/EK groza šādi.

- (1) Lēmuma 3. pantā otrās daļas tekstu aizstāj ar šādu tekstu:

„Tas ir spēkā līdz 2010. gada 31. martam. To regulāri pārskata vismaz vienreiz sešos mēnešos un nekavējoties, ja jauni notikumi Fidži Republikā vai jaunas oficiālas apspriedes ar ĀKK valstīm un Fidži Republiku rada īpašas apņemšanās, kas ir iemesls lēmuma pārskatīšanai.”

- (2) Pielikumu aizstāj ar šā lēmuma pielikumu.

### *2. pants*

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

### *3. pants*

Lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē, [...]

*Padomes vārdā —  
[...]  
priekšsēdētājs*

---

<sup>5</sup> Īpaši Konstitūcijas atcelšana un papildu liela vēlēšanu aizkavēšanās.

## PIELIKUMS

Vēstules projekts

Viņa Ekselencei *Ratu Josefa ILOILO*

Fidži Republikas prezidentam

Suva

Fidži Republika

Ekselence!

Eiropas Savienība piešķir lielu nozīmi Kotonū nolīguma 9. panta un Attīstības sadarbības instrumenta 3. panta noteikumiem. ĀKK un EK partnerattiecības ir balstītas uz cilvēktiesību, demokrātijas principu ievērošanu un tiesiskumu, kas ir Kotonū nolīguma svarīgākie elementi un ir mūsu attiecību pamatā.

Eiropas Savienības Padome 2006. gada 11. decembrī nosodīja militāro apvērsumu Fidži.

Pamatojoties uz Kotonū nolīguma 96. pantu un ņemot vērā to, ka 2006. gada 5. decembra militārais apvērsums ir minētā nolīguma 9. pantā uzskaitīto svarīgāko elementu neievērošana, ES aicināja Fidži uz apspriedēm, lai, kā paredzēts nolīgumā, rūpīgi izanalizētu situāciju un nepieciešamības gadījumā veiktu pasākumus tās labošanai.

Minēto apspriežu oficiālā daļa sākās Briselē 2007. gada 18. aprīlī. ES bija gandarīta, ka tajā laikā pagaidu valdība apstiprināja vairākas galvenās apņemšanās attiecībā uz cilvēktiesībām un pamatbrīvībām, demokrātijas principu ievērošanu un tiesiskumu, kā tas atzīmēts turpmāk, un ierosināja pozitīvus pasākumus attiecībā uz to īstenošanu.

Diemžēl kopš tā laika ir bijuši vairāki regresīvi notikumi, jo īpaši 2009. gada aprīlī, kas nozīmē, ka Fidži tādējādi nav izpildījusi vairākas apņemšanās. Tas īpaši attiecas uz Konstitūcijas atcelšanu, ļoti lielo kavēšanos ar parlamenta vēlēšanu organizēšanu un cilvēktiesību pārkāpumiem. Lai gan apņemšanos īstenošana ir ievērojami aizkavējusies, to lielākā daļa ir ārkārtīgi svarīgas Fidži pašreizējā situācijā un tāpēc pievienotas šai vēstulei. Tā kā Fidži ir vienpusēji nolēmusi nepildīt vairākas galvenās apņemšanās, tā ir zaudējusi attīstības līdzekļus.

Tomēr partnerattiecību garā, kas ir Kotonū nolīguma stūrakmens, ES pauž savu gatavību sākt jaunas oficiālas apspriedes, tiklīdz ir pamatotas izredzes šādu apspriežu pozitīvam noslēgumam. Pagaidu premjerministrs nesen ir iesniedzis reformu un vēlēšanu plānu. ES ir gatava sākt dialogu par šo plānu un apsvērt, vai tas var kalpot par pamatu jaunām apspriedēm. Tādējādi ES ir nolēmusi pagarināt esošos atbilstīgos pasākumus pret Fidži, lai radītu iespējas jaunām apspriedēm. Lai gan daži no atbilstīgajiem pasākumiem tagad ir novecojuši, ir secināts, ka tā vietā, lai atjauninātu tos vienpusēji, ES dod priekšroku papildus izpētīt iespējas jaunām apspriedēm ar Fidži. Rezultātā ir īpaši svarīgi, lai pagaidu valdība apņemtos īstenot

noteicošo vietējo politisko dialogu un nodrošināt elastību attiecībā uz gaidāmā plāna termiņu. Lai gan ES savā nostājā vadās un vienmēr vadīsies pēc pārskatītā Kotonū nolīguma svarīgākajiem elementiem un tā pamatprincipiem, īpaši attiecībā uz dialoga nozīmīgo lomu un savstarpēju saistību izpildi, tiek uzsvērts, ka no ES puses nav iepriekšēju secinājumu par turpmāko apspriežu iznākumu.

Ja jauno apspriežu rezultāts ir būtiskas Fidži apņemšanās, ES apņemas veikt šo atbilstīgo pasākumu drīzu, pozitīvu pārskatīšanu. Un otrādi, ja situācija Fidži neuzlabojas, tad Fidži arī turpmāk zaudēs attīstības līdzekļus.

Līdz jauno apspriežu notikšanai ES aicina Fidži turpināt uzlaboto politisko dialogu un padarīt to intensīvāku.

Atbilstīgie pasākumi ir šādi:

- var turpināt humāno palīdzību, kā arī tiešu atbalstu pilsoniskai sabiedrībai,
- var turpināt notiekošos un/vai gatavotos sadarbības pasākumus, jo īpaši 8. un 9. EAF,
- var veikt 9. EAF termiņa beigu pārbaudi,
- var īstenot sadarbības pasākumus, kas palīdzētu atjaunot demokrātiju un uzlabot pārvaldību, izņemot ļoti ārkārtējos apstākļos,
- var veikt 2006. gadā paredzēto cukura reformas papildu pasākumu īstenošanu. Finansēšanas nolīgumu Fidži tehniskā līmenī parakstīja 2007. gada 19. jūnijā. Tiek atzīmēts, ka finansēšanas nolīgumā ietverta atlikšanas klauzula,
- pagaidu valdības 2007. gada 19. jūnijā pieņemtais Klusā okeāna salu foruma neatkarīgo vēlēšanu ekspertu 7. jūnija ziņojums ir saskaņā ar apņemšanos Nr. 1, par kuru 2007. gada 18. aprīlī vienojās pagaidu valdība un ES. Rezultātā var notikt daudzgadu indikatīvās programmas sagatavošana un iespējamā parakstīšana 2008.–2010. gadā paredzētiem cukura reformas papildu pasākumiem,
- 10. EAF paredzētā Valsts stratēģijas dokumenta un Valsts indikatīvās programmas noformēšana, parakstīšana tehniskajā līmenī un īstenošana ar indikatīvu finanšu dotāciju, kā arī motivēšanas finansējuma iespējamā piešķiršana līdz 25 % apmērā no šīs summas būs atkarīga no tā, kā tiks īstenotas apņemšanās attiecībā uz cilvēktiesībām un tiesiskumu; īpaši svarīgi ir tas, vai pagaidu valdība atbalsta Konstitūciju; vai tiek pilnībā ievērota tiesu iestāžu neatkarība un vai pēc iespējas drīz atceļ Valsts ārkārtējā stāvokļa noteikumus, ko atkārtoti ieviesa 2007. gada 6. septembrī; vai visi iespējamie cilvēktiesību pārkāpumi tiek izmeklēti vai izskatīti atbilstīgi Fidži tiesību aktos noteiktajām dažādajām procedūrām un tajos paredzētajās instancēs, un pagaidu valdība dara visu iespējamo, lai novērstu drošības aģentūru paziņojumus iebiedēšanas nolūkā,
- piešķirums cukura nozarei 2007. gadā būs nulle,
- piešķirums cukura nozarei 2008. gadā kļūs pieejams atkarībā no pierādījumiem par vēlēšanu ticamu un savlaicīgu sagatavošanu, ievērojot pieņemtās apņemšanās; īpaši attiecībā uz tautas skaitīšanu, vēlēšanu iecirkņu atkārtotu noteikšanu un vēlēšanu reformu saskaņā ar Konstitūciju; ir svarīgi, lai tiktu veikti pasākumi, kas nodrošina vēlēšanu biroja

funkcionēšanu, tostarp vēlēšanu uzrauga iecelšana līdz 2007. gada 30. septembrim saskaņā ar Konstitūciju,

- piešķirums cukura nozarei 2009. gadā kļūs pieejams atkarībā no likumīgas valdības izveides,
- piešķirums 2010. gadā būs atkarīgs no progresa, kas panākts, īstenojot piešķirumu cukura nozarei 2009. gadā un turpinot demokrātijas procesu,
- iespējams apsvērt papildu atbalstu galveno apņemšanos sagatavošanai un īstenošanai, jo īpaši lai atbalstītu vēlēšanu sagatavošanu un/vai norisi, un šāds papildu atbalsts varētu pārsniegt šajā vēstulē aprakstīto,
- netiek ietekmēta reģionāla sadarbība un Fidži dalība tajā,
- sadarbība ar Eiropas Investīciju banku un Uzņēmuma attīstības centru var turpināties atkarībā no apņemšanos savlaicīgas izpildes.

Īstenojot turpmākos pasākumus attiecībā uz apņemšanos, ņems vērā apņemšanās par uzraudzību ar regulāru dialogu, sadarbību ar misijām un ziņojumu sniegšanu, kā minēts pielikumā.

Turklāt ES sagaida, ka, īstenojot Ievērojamu cilvēku grupas ieteikumus, kuriem foruma ārlietu ministri piekrituši savā sanāsmē Vanuatu 2007. gada 16. martā, Fidži pilnībā sadarbosies ar Klusā okeāna salu forumu.

Eiropas Savienība turpinās cieši sekot situācijai Fidži. Saskaņā ar Kotonū nolīguma 8. pantu ar Fidži notiks uzlabots politiskais dialogs, lai nodrošinātu cilvēktiesību ievērošanu, demokrātijas atjaunošanu un tiesiskuma ievērošanu, līdz abas puses secinās, ka uzlabotais dialogs ir kalpojis šim mērķim.

Ja pagaidu valdības apņemšanos īstenošana palēninās, tiek pārtraukta vai apdraudēta, ES saglabā tiesības pielāgot atbilstīgos pasākumus.

ES uzsver, ka Fidži privilēģijas sadarbībā ar ES ir atkarīgas no Kotonū nolīguma svarīgāko elementu un Attīstības sadarbības instrumentā minēto vērtību ievērošanas. Lai pārliecinātu ES, ka pagaidu valdība ir pilnībā gatava īstenot apņemšanās, ir svarīgi panākt drīzu un būtisku progresu pieņemto apņemšanos izpildē.

Ar cieņu

Briselē,

*Komisijas vārdā —*

*Padomes vārdā —*



## **AR FIDŽI REPUBLIKU PIEŅEMTĀS APŅEMŠANĀS**

### **A. Demokrātijas principu ievērošana**

#### Apņemšanās Nr. 1

Brīvas un taisnīgas parlamenta vēlēšanas notiek 24 mēnešu laikā kopš 2007. gada 1. marta atbilstīgi konstatējumiem novērtējumā, kas ir jāveic neatkarīgiem revidentiem, kurus iecēlis Klusā okeāna salu foruma sekretariāts. Vēlēšanu sagatavošana un norise tiek kopīgi uzraudzīta, pielāgota un pārskatīta pēc nepieciešamības, pamatojoties uz savstarpēji pieņemtiem kritērijiem. Tas jo īpaši nozīmē, ka:

- līdz 2007. gada 30. jūnijam pagaidu valdība pieņems grafiku, kurā norādīti datumi dažādo pasākumu pabeigšanai, kuri ir jāveic, lai sagatavotos jaunajām parlamenta vēlēšanām,
- grafikā nosaka tautas skaitīšanas laiku, vēlēšanu iecirkņu atkārtotu noteikšanu un vēlēšanu reformu,
- vēlēšanu iecirkņu noteikšanu un vēlēšanu reformu veic saskaņā ar Konstitūciju,
- tiks veikti pasākumi, lai nodrošinātu vēlēšanu biroja funkcionēšanu, tostarp vēlēšanu uzrauga iecelšanu līdz 2007. gada 30. septembrim saskaņā ar Konstitūciju,
- viceprezidenta iecelšanu veic saskaņā ar Konstitūciju.

#### Apņemšanās Nr. 2

Pagaidu valdība, pieņemot galvenās likumdošanas, finanšu un citas politikas iniciatīvas un izmaiņas, ņem vērā apspriedes ar pilsonisko sabiedrību un citām attiecīgajām ieinteresētajām personām.

### **B. Tiesiskums**

#### Apņemšanās Nr. 1

Pagaidu valdība dara visu iespējamo, lai novērstu drošības aģentūru paziņojumus iebiedēšanas nolūkā.

#### Apņemšanās Nr. 2

Pagaidu valdība atbalsta 1997. gada Konstitūciju un garantē konstitucionālu iestāžu, piemēram, Fidži Cilvēktiesību komisijas, Valsts dienesta komisijas un Konstitucionālo iestāžu komisijas, normālu un neatkarīgu funkcionēšanu. Tiks saglabāta Lielās virsaišu padomes būtiska neatkarība un funkcionēšana.

#### Apņemšanās Nr. 3

Tiek pilnībā ievērota tiesu iestāžu neatkarība, tās var brīvi darboties, un visas attiecīgās personas ievēro to nolēmumus, jo īpaši:

- pagaidu valdība apņemas līdz 2007. gada 15. jūlijam iecelt tribunālu saskaņā ar Konstitūcijas 138. panta 3. punktu,
- tiesnešu iecelšanu un/vai atlaišanu turpmāk veic, stingri ievērojot konstitucionālus noteikumus un procedūras noteikumus,
- karaspēks, policija un pagaidu valdība neiejaucas tiesu darbībā, tostarp pilnībā respektē juridiskās profesijas.

Apņemšanās Nr. 4

Visi kriminālprocesi saistībā ar korupciju notiek ar atbilstīgu tiesas kanālu starpniecību, un jebkuras citas iestādes, kuras var izveidot, lai izmeklētu iespējamus korupcijas gadījumus, darbosies saskaņā ar Konstitūciju.

### **C. Cilvēktiesības un pamatbrīvības**

Apņemšanās Nr. 1

Pagaidu valdība veiks visus nepieciešamos pasākumus, lai veicinātu visu iespējamo cilvēktiesību pārkāpumu izmeklēšanu vai izskatīšanu atbilstīgi Fidži tiesību aktos noteiktajām dažādajām procedūrām un tajos paredzētajās instancēs.

Apņemšanās Nr. 2

Ja nepastāvēs draudi valsts drošībai, sabiedriskai kārtībai un drošībai, pagaidu valdība plāno 2007. gada maijā atcelt Valsts ārkārtēja stāvokļa noteikumus.

Apņemšanās Nr. 3

Pagaidu valdība ir apņēmusies nodrošināt, lai Fidži Cilvēktiesību komisija funkcionētu pilnīgi neatkarīgi un saskaņā ar Konstitūciju.

Apņemšanās Nr. 4

Tiek pilnībā ievērota izpausmes brīvība un plašsaziņas līdzekļu brīvība visos tās veidos, kā paredzēts Konstitūcijā.

### **D. Turpmākie pasākumi attiecībā uz apņemšanos**

Apņemšanās Nr. 1

Pagaidu valdība apņemas uzturēt regulāru dialogu, lai varētu pārbaudīt panākto progresu, un nodrošina ES un EK iestādēm/pārstāvjiem pilnīgu piekļuvi informācijai par visiem jautājumiem saistībā ar cilvēktiesībām, demokrātijas un tiesiskuma atjaunošanu Fidži miermīlīgā ceļā.

Apņemšanās Nr. 2

Pagaidu valdība pilnībā sadarbojas ar ES un EK iespējamām misijām progresa novērtēšanai un uzraudzībai.

Apņemšanās Nr. 3

Pagaidu valdība, sākot no 2007. gada 30. jūnija, reizi trijos mēnešos nosūta progresu ziņojumus par Kotonu nolīguma svarīgākajiem elementiem un apņemšanos.

Tiek atzīmēts, ka atsevišķus jautājumus var efektīvi risināt tikai ar pragmatisku pieeju, kas atzīst faktisko situāciju un ir vērsta uz nākotni.